

Ν. ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ, ΛΥΡΙΚΟ ΔΡΑΜΑ

('Απόσπασμα)

—ΥΠΙΚΑΡΗΣ "Οσοι είναι κατηχούμενοι, νὰ φύγουν!

Γυναικες καὶ παιδιὰ νὰ φύγουν!

Σημαδιακοί, θεατρίνοι, ἀρώστοι,

κι ὅσοι κρυφὰ μὲ ἀρσενικὰ γιὰ θηλυκὰ

δαιμόνια σμίγουν

κι ὅσοι δὲ νοιώθουν τὴν καρδιά τους καθαρή,

νὰ φύγουν!

Φευγᾶτε ἀπ' τὰ στασίδια,

σηκωθῆτε ἀπ' τὶς πλάκες, προχωρᾶτε!

Κατεβῆτε ἀπ' τὸ γυναικίτη!

Πλημμύρισαν οἱ ταπεινές σας μοῖρες

καὶ ἔχειλίζετε!

Κι ἄλλα, ἀδερφοί μου, ἐλέη τοῦ Θεοῦ μας, δὲ χωρᾶτε!

Αἱ φρουροὶ τῆς σιωπῆς, σταθῆτε διμπρὸς στὶς θύρες
καὶ ἔχωρίζετε.

Στέκει ὁ Χριστὸς σὰν τὸ ψώμὶ καταμεσὶς τοῦ δρόμου.

Καὶ λιμασμένοι ἀπάνου του χοιμοῦν

φτωχοί, τυφλοί, σακάτες καὶ φαμέγοι.

Κι ἀφτὸς σπλαχνίζεται καὶ σὲ ὅλους διαμελίζει

τὸ σῶμα του καὶ δὲ διαλέγει!

Μὰ ὡς τὰ τραπέζια σηκωθοῦν,

δὲ φοιερὸς ἔδιαιλεγμὸς ἀρχίζει!

Τὸ ἔλεος κ' ἡ καλωσύνη πιὰ δὲ μᾶς χωροῦν

κ' ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ σὰ Στρατηγίνα μᾶς βιγλίζει!

Διαλέιει στὴ φριχτὴ τὴ δεύτερή του γέννα,

τὰ θωασμένα στὸν ἀγῶνα ἀντρίκια στήθια,

τὰ γόνια τ' ἀδρὰ καὶ τὰ γαλήνια φρένα.

Κράζει ἀπ' τὰ μνήματα ὁ Θεός: Βοήθεια!

Καὶ τὸν ἀκοῦν οἱ διαλεχτοὶ καὶ φρίσσοντας κινοῦν
μᾶς του ν' ἀργαστοῦν τὴ σωτηρία!

Φευγάτε, ν' ἀπομείνουν πιὰ μὲ τὸ Χριστὸν μονάχοι
στὴ μυστική, μεγάλη Ἀκολουθία !
Γόνα τὸ γόνα τους νὰ σμίξουν καὶ τὸ νοῦ
σὰ στρατηγοί, πριχοῦ ν' ἀρχίσει ἡ μάχη !

ΦΡΟΥΡΟΙ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ Καθάρισε ὁ ναός !

ΤΥΠΙΚΑΡΗΣ Ἀρχίζει ἡ μυστικὴ μεγάλη Ἀκολουθία !
Ἀρχίζει ἡ μυστικὴ μεγάλη Ἀκολουθία !
Οσοι πιστοί !

Ζιγώσετε μὲ πίστη, φόθο, ἀγάπη !
Τὸ σῶμα κ' αἷμα τοῦ Χριστοῦ στὸ δισκοπότηρο
πηδάει καὶ μὲ βαράει φτεροκοπώντας, λὲς
κ' ἔνας ἀητὸς τὴ φρούχτα μου ξεμασκαλίζει !
Παρακαλῶ σας, ἀδερφοί, γοργὰ σιμώνετε
Πιὰ δὲν μπορῶ !
Καὶ σεῖς ἀπ' τὸ χορό,
οἵ ψαλτάδες, κατεβῆτε !

ΕΝΑΣ ΠΙΣΤΟΣ Ἄχ ! Ἄχ ! νὰ μεταλάβω χύνουμαι, μὰ δὲν μπορῶ,
τρυμάζω !

ΑΛΛΟΣ ΠΙΣΤΟΣ Μέσ' στὸ ψωμὶ καὶ στὸ κρασὶ, τὰ μάτια σεν
θωρῷ κι ἀνατριχιάζω !

ΤΥΠΙΚΑΡΗΣ Κύριε ! Κύριε !
Κατέβα στὸ ἄγιο Δισκοπότηρο,
σὰν καβαλάρης στὸ ἄλογό του !
Κατέβα σὰ φωτιὰ νὰ καθαρίσεις
τοῦ ἀνθρώπου τὴν καρδιὰ καὶ τὰ νεφρὰ καὶ τὸ μυαλό
Κατέβα κάρβουνο ἀναμένο, καὶ σφηνώσου [του]
ἀναμεσὸς στὰ χείλια του, νὰ προφητέψουν !
Κατέβα, Ἀόρατε, στὴ γῆς καὶ μὲ ψωμὶ καὶ μὲ κρασὶ¹
σαρκώσου !
Σιγή, σὰ νυχτοπούλι ἀπάνου μας κουρνιάσου !
Εἴμαστε ἐμεῖς, μέσ' στὴ ζεστὴ φωλιὰ τῆς Ἐκκλησιᾶς,
τ' αὐγά σου !

ΨΑΛΤΗΣ ΔΕΞΙΟΣ Δὲ μᾶς χωροῦν, στενέψαν πιὰ τὰ σύνορα
μᾶς πνίγουν τὰ κορμιά μας ! [τῆς γῆς
Σὰν τὰ ξαφιέρουγα, γιομάτα φῶς καὶ φτέρουγες,
γοργὰ φτεροκοποῦν, χτυποῦν τὰ σωθικά μας !

ΨΑΛΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΟΣ Ὡ Κύριε, σύντριψε τὰ πόδια μας γιὰ
παντοτινὰ μπροστά σου ! [νὰ χορεύουν
Καὶ σπάσε τούτη τὴν θνητὴν κινδιά, σὰ στάμνα,
γιὰ νὰ χυθεῖ ἡ ψυχή, μεμιᾶς, στὴ θάλασσά σου !

ΕΝΑΣ ΠΙΣΤΟΣ Ὁ θόλος τοῦ ναοῦ σὰν οὐρανὸς σηκώνεται
κι οἱ μαῦρες πέτρες φῶς φεγγοθολοῦν καὶ σύφλογα
τὰ πολυκάντηλα ἀποπάνου μας σαλεύουν !
Σκιρτοῦν τὰ πέτρινα σταφύλια στὶς κολόνες
κι δὲ ἀγριοπερίστερος στὸν ἄμβωνα χτυπάει,
κλιγκάζοντας, τὰ δυὸς κυπαρισσόφτερά του !
Κι ἀπὸ τὸ τέμπλο τὸ χρουσά, θλιμένοι, ἀμύλητοι,
κατηφοροῦν στὴ γῆς οἱ δώδεκα ἀποστόλοι !

ΑΛΛΟΣ ΠΙΣΤΟΣ Ἀπ' τὸ στασίδι, ἀσύλευτος ἀητός, βιγλίζω :
‘Ανοίγει ἡ στέγη τ' οὐρανοῦ καὶ κατεβαίνει
μεσ' σὲ λευκὸ σεντόνι ἡ μυστικὴ Ὁπτασία.
Καὶ τέσσερεις μεγάλοι ἀγγέλοι ἀπ' τὶς ἄκρες
μὲ τρόμο τὴν κρατοῦν καὶ τὴν πιθώνου ἀγάλια
στὴν πράσινή μας γῆς, σὰν κόρη λιγωμένη.
οι πιστοι ‘Ιερουσαλήμ ! ‘Ιερουσαλήμ !

Γ. ΠΙΣΤΟΣ

Θωρῷ τὶς ἄγιες

καστρόπορτες στὴν αὐγινὴ νὰ λάμπουν πάχνη.
Τὰ σπιτικὰ πλαντοῦν στὴν καταχνιὰ κ' οἱ δρόμοι,
σὰ φλέθες φῶς, κλαδίζουνται κι δὲ τροῦλος μόνο
τῆς ἐκκλησιᾶς ψηλὰ φλογοθολάει, σὰν αἷμα.

οι πιστοι ‘Ιερουσαλήμ ! ‘Ιερουσαλήμ !

ΤΥΠΙΚΑΡΗΣ Ἄδερφοί, τὸν ιερὸ μὴ λαχπατᾶτε κύκλο !

Μὲ τρόμο, μὲ χαρά, πιαστῆτε ἀπ' τὰ στασίδια !

Καὶ σθύστε τὰ κεριά, νὰ λάμψουν στὸ σκοτάδι

τοῦ Θεοῦ τὰ ιερὰ ἀγωνίσματα καὶ τ' ἄγια πάθη.

Τὸ πνέμα ἀνέβη σὰν κρασὶ στὴν κεφαλή σας !

Καὶ νά, τὰ χώματα σκορποῦν ἀπ' τὰ ματόφυλλα,^{1.1.4}
λυτρώνεται ἡ ματιά, καὶ σμύγονται μὲ χαρὰ
τὰ μακρυνά, σὰν ἀδερφοὶ ξενητεμένοι.

Ποχαμηλώσαν τὰ βουνά καὶ οἱ κάμποι φάνηκαν,
οἱ θάλασσες στὰ πόδια σας βογγοῦν καὶ δὲ ἀκίνητος
καίρος μὲ νποταγὴ στὶς φούχτες σας στρουφέζεται
σὰ μιὰ περγαμηνὴ μὲ πορφυρὰ σημάδια.

Κι ἄγγελοι ξεκινοῦν, σὰν κτίτορες κρατώντας,
στὶς ἀνοιχτὲς παλάμες τους, μὲ τὰ τρεχούμενα
νερὰ καὶ μὲ τὰ σπίτια, τὰ τειχιά, τὰ λιόφυτα,—
τὴν ἄγια πόλη ποὺ σκοτώνει τοὺς προφήτες.

Πάνου στὶς στέγες πιὰ καὶ στὰ βουνά ξημέρωσε
καὶ καιεθαίνει ἡ πρώτη Κυριακὴ τοῦ Πάσχα
στὰ σπίτια, τρέμοντας, γιατὶ στὸ μνῆμα κοίτεται
τρεῖς μέρες τώρα μοναχὸς δὲ Γυιὸς τοῦ ἀνθρώπου!
Μάταια προσμένει μιὰν καρδιὰ ναρθεῖ, νὰ σκύψει
στὸ χῶμα καὶ γλυκὸ ν' ἀρχίσει θρῆνο ἀπάνου του.
«Μάνα! σιγά, πνιγτά, ἀπ' τὸ μνῆμα κρᾶσει, Πέτρο!
»Μαρία!» Ψυχὴ δὲν ἀπαντάει μονάχα οἱ βάρθαροι
φρουροὶ βαριὰ στὸ χῶμα του ἀποπάνου τ' ἄρματα
καταχτυποῦν, καὶ παῖζουν τὰ φτωχὰ σκούτια του!

πιστος "Αχ! ξνα σπίτι πάει μπροστὰ καὶ μεγαλώνει!
ΤΥΠΙΚΑΡΗΣ Τὸ ἀνώγειο ποὺ μαζώχτηκαν οἱ μαθητάδες
μὲ φόβο, τὸ πουρὸν τῆς Κυριακῆς, ἀνοίγεται
μπροστά σας! Κάντε, ἀδέρφιαι, ὑπομονή, μὴ βιάζεστε,
καὶ τώρα θὰ φανοῦ οἱ κιοτῆδες στὸ κατώφλι!
Ποιὸς τὴ γυναικα ἀνεζητάει καὶ ποιὸς τὴν τράτα του
τὴν φαρική, καὶ ποιὸς τὸ γυιό του μέσ' στὴν κούνια!
Κ' ξνας δὲ βρέθη σὰν πιστὸ σκυλλὶ νὰ σκάψει
τὰ χώματα καὶ νὰ φωνάξει τὸν ἀφέντη!

Β. πιστος "Αχ! μιὰ γυναικα ἀσκώνεται ἀπ' τὴν κλίνη· λάμπει
σὰν τὸ ἀναμένο τὸ κερί, χλομή κι ὁδούλα.
Μεγάλε Τυπικάρη, ἐσὺ ποὺ μέσ' στὰ φρένα
πᾶσα κρατᾶς τῆς τελετῆς τὴν τάξη, μίλησε!

ΤΥΠΙΚΑΡΗΣ Τούτη ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ναι, μὲ τὰ ἔφτα
δαιμόνια. Τούτη καθαλάροι σ' ἐλεφάντους,

σὲ ἀλόγατα καὶ σὲ καμῆλες, καραβάνια
κι ἄλλοι ἀπὸ τάξιμο πεζοὶ κι ἄλλοι ἀπ' τὴν θάλασσα,
τρικάτερα φορτώνοντας καράβια, ἔκιναν,
ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς γῆς, νὰ τὴν φιλήσουν.

Μὰ στὸ κατώφλι τῆς μιὰ μέρα ποὺ στεκόταν
βαμένη κι ἀπλωνε τὸ δίχτυ τοῦ θανάτου,
γλυκὰ χαμογελώντας στοὺς διαβάτες, ἀξαφνα
ἀπ' τὴν πλατιὰ τῶν ἐρυτῶν τὴν στράτη, νά,
τὸν Κύριο μοναχὸ θωράει νὰ ξεπροθείνει.

Φέγγουν τὰ πόδια του σὰ δυὸ φτερὰ καὶ κοίτεται
μέσος στὸ ἀψηλὸ του μέτωπο βαθιά, γαλήνιος
ὅ νοῦς του καὶ καλός, σὰ χορτασμένος λιόντας.

Τρεμάμενη ἡ Μαρία ἀκουμπάει στὸν παραστάτη
καὶ μὲ ψιλὴ φωνή, σὰν τοῦ πουλιοῦ, ποὺ φρίσσοντας
στὰ μάτια τὰ γλυκὰ τοῦ ἀστρίτη κατεβαίνει,
ἡ ἀμαρτωλή, ζεστὴ γυναικα ἔσφωνίζει !

Πραγὸς προσπέρωσε ὁ Χριστὸς καὶ ωρίγνει ἀπάνου τῆς
τὰ μάτια σκίστησαν τὰ σωθικὰ τῆς πόρνης,
μωρὸ ὃς νὰ λάχτισε τὸ οημαγμένο κόρδο !

Τὸ σπίτι παρατύει μὲ τὸ βαθὺ κρεβάτι
καὶ δίχως τῆς αὐλῆς τὴν θύρα νὰ σφαλίζει,
χοιμάει ξοπίσου του φωνάζοντας : Ραβῆ,
Ραβῆ, λυπήσου με, Καλέ, καὶ κοίταξέ με !
Καὶ στάθηκε ὁ θεὸς στὴ γῆς, χαμογελώντας.

Μαγδαληνή, σὰν τὸν Ἰορδάνη σὲ τυλίγει
φλογάτος, γαληνός, ὁ βραδυνὸς ἀγέρας !

• Η πόρνη τοῦ Θεοῦ βαφτίζεται, ἀδερφοί μου !
Βαφτίζεται τὴν ὥρα αὐτὴ ἡ καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου !
Στὰ πόδια του τὰ μῆρα χύνει, τὰ μαλλιά της
ξεπλέκει καὶ γελάει καὶ κλαίει, τὸ Θεὸ δρατώντας.
• Ποτέ, ποτέ, δὲν εἶχεν ἡ ἀμαρτία, φωνάζει,
καὶ ἡ πιὸ γλυκειά, Ραβῆ, τὴν ἐδικιά σου γλύκα. •

Τώρα, σιωπή, ἀδ. ρρού, ν' ἀκούσουμε τὶ λέει !